

Františkovo slovo

č.117

Papež: Kolik nových otroctví se dnes rodí ve jménu falešné svobody!

Papež: Bůh nepřestává chtít naše dobro, i když hřešíme

Každodenně celebrowaná Kristova oběť je kořenem jednoty církve

Každé setkání vrací lidi a věci na jejich místo

Papež: Boží vůli poznáváme skrze Ježíše, nikoli prostřednictvím zákonů

Papež: Zabíjet ve jménu Božím je satanské

Mons. Bugeja: Většina migrantů má pomýlenou představu o Evropě

Apoštolský list *De concordia inter Codices*

Papež: Smlouvá-li se o lidskou důstojnost, pak dochází k její degradaci

Papež kázal o mysteriu Mariina mateřství

Svět je unaven lživými nadšenci

Papež varoval před spiritualistickou zbožností a gnosticizmem

výtah hlavních myšlenek z promluv papeže Františka a zpráv z Vatikánu. Plné znění naleznete na stránkách Radio Vaticana.

Papež: Kolik nových otroctví se dnes rodí ve jménu falešné svobody!

Vatikán. Na Svatopetrském náměstí se dnes sešlo přibližně 30 tisíc lidí, aby se účastnili generální audience, která se během Svatého roku mimořádně koná jednou za měsíc také v sobotu. Dnes se jí účastnila také velká skupina poutníků z České republiky, kterou po katechezi pozdravil papež František. Generální audienci zahájilo čtení z prvního listu svatého Petra (1 Petr 1,18-21), ve kterém apoštol mluví o vykoupení z prázdného způsobu života drahou krví Krista. Tématem papežovy promluvy byl vztah mezi vykoupením a milosrdenstvím :

Úryvek, který jsme slyšeli, mluví o Božím milosrdenství uskutečněném ve vykoupení, tedy spásou, která nám byla darována krví Božího Syna Ježíše (srov. 1 Petr 1,18-21). Slovo „vykoupení“ se používá málo, a přece je zásadní, protože označuje to nejradikálnější osvobození, které mohl uskutečnit Bůh pro nás, pro celé lidstvo a pro veškeré stvoření. Zdá se, že dnešní člověk nerad přemýšlí o tom, že byl osvobozen a spasen Božím zásahem. Dnešní člověk si totiž o vlastní svobodě dělá iluze a považuje ji za sílu, kterou dosáhne všeho. A chlubí se tím. Ve skutečnosti tomu tak není. Kolik iluzí se prodává pod záminkou svobody a kolik nových otroctví se dnes rodí ve jménu falešné svobody! Je tolik, tolik otroků: „Jednám tak, protože chci. Beru si drogu, protože se mi líbí, jsem svobodný.“ Takoví lidé jsou otroci! Stávají se otroky ve jménu svobody. Každý jsme viděli takové lidi, kteří se nakonec ocitnou na dně. Potřebujeme, aby nás Bůh osvobodil od každé formy lhostejnosti, egoismu a soběstačnosti.

Slova apoštola Petra velmi dobře vyjadřují smysl nového životního stavu, do kterého jsme povoláni. Pán Ježíš, který se stal jedním z nás, nejenom přijal naše lidství, ale pozvedl nás k možnosti být Božími dětmi. Neposkvrněný Beránek Ježíš Kristus svou smrtí a vzkříšením přemohl smrt a hříchy, aby nás osvobodil z jejich nadvlády. On je Beránek, který byl za nás obětován, abychom mohli přijmout nový život tvořený odpuštěním, láskou a radostí. Krásná jsou tato slova: odpuštění, láska a radost! Všechno, co přijal, bylo také vykoupeno, osvobozeno a zachráněno. Je určitě pravda, že náš život vystavuje zkouškám, někdy bolestným. V takových chvílích jsme však vybízeni dívat se na ukřižovaného Ježíše, který trpí pro nás a s námi, což je jasný důkaz toho, že nás Bůh neopouští. Nikdy nezapomínejme, že v úzkostech a pronásledováních, jakož i v každodenních bolestech nás vždycky osvobozuje milosrdná ruka Boha, který nás pozvedá k Sobě a uvádí do nového života.

Boží láska je bezmezná. Neustále můžeme objevovat nová znamení ukazující, že nám Bůh projevuje pozornost a především vůli dosáhnout nás a předcházet. Veškerý náš život, byť je poznamenán slabostí hříchu, je sledován pohledem Boha, který nás má rád. Četné stránky Písma svatého mluví o Boží přítomnosti, blízkosti a láskyplnosti vůči každému člověku, zejména k těm maličkým, chudým a zkoušeným! Bůh prokazuje obrovskou něhu, obrovskou lásku vůči maličkým, těm nejslabším a těm, kteří byli ze společnosti odepsáni. Čím více jsme v nouzi, tím milosrdněji se na nás Bůh dívá. Má s námi hluboký soucit, protože zná naše slabosti. Zná naše hříchy a odpouští nám; odpouští vždycky! Je tolik dobrý! Náš Otec je tolik dobrý.

Proto se Mu, drazí bratři a sestry, otevřeme, přijměme Jeho milost, „neboť - jak praví Žalm - u Hospodina je slitování, hojné je u něho vykoupení“ (Žl 130,7).

Dnešní generální audience se účastnilo rovněž 300 poutníků z České republiky, s nimiž přišli kardinál Miloslav Vlk, královéhradecký biskup Jan Vokál, českobudějovický biskup Vlastimil Kročil, plzeňský biskup Tomáš Holub a také političtí představitelé: ministr kultury Daniel Herman, místopředsedkyně Senátu Miluše Horská, hejtman královéhradeckého kraje a

senátor Lubomír Franc, senátor Petr Gawlas a policejní prezident generál Tomáš Tuhý.
Všechny účastníky národní pouti pozdravil osobně Svatý otec:

„Vítám věřící z České republiky, kteří se účastní národní pouti ve Svatém roce milosrdenství. Jsem rád, že mohu přivítat kardinála Miloslava Vlka, biskupy a státní představitele a děkuji vám za dar sochy svaté Anežky České. Drazí bratři a sestry, přeji vám, abyste tento Svatý rok prožili s vírou a znovu objevili krásu v prokazování skutků milosrdenství, které je konkrétním projevem Boží lásky ke každému z Jeho dětí. Vyřídte můj pozdrav svým krajanům, nadále se prosím za mne modlete a přijměte apoštolské požehnání, které ze srdce uděluji vám a vašim rodinám. Chvála Kristu!“

Řekl papež František účastníkům české národní pouti.

11.9.2016

Papež: Bůh nepřestává chtít naše dobro, i když hřešíme

Vatikán. Na Svatopetrském náměstí se před polednem sešlo asi 20 tisíc lidí, aby si vyslechli pravidelnou papežovu promluvu před mariánskou modlitbou Anděl Páně. Petrův nástupce komentoval dnešní evangelium (Lk 15,1-32), které podává tři Ježíšova podobenství o Božím milosrdenství:

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Dnešní liturgie nám nabízí 15. kapitolu Lukášova evangelia, považovanou za kapitolu o milosrdenství, která obsahuje tři podobenství, kterými Ježíš odpovídá na reptání učitelů Zákona a farizeů. Ti Jeho jednání kritizují a říkají: „Přijímá hříšníky a jí s nimi“ (v.2). Ježíš chce těmito podobenstvími vysvětlit, že Bůh Otec je první, kdo má vůči hříšníkům shovívavý a přívětivý postoj. Bůh zaujímá tento postoj. V prvním podobenství je prezentován jako pastýř, který nechává devadesát devět ovcí a vydává se hledat tu jedinou ztracenou. Ve druhém je přirovnáván k ženě, která ztratila minci a hledá ji, dokud ji nenajde. Ve třetím podobenství je Bůh líčen jako otec, který přijímá ztraceného syna; postava otce vyjevuje Boží srdce, milosrdného Boha zjeveného v Ježíši. Společným prvkem těchto podobenství jsou slovesné výrazy označující společné radování a slavení. Nemluví se o sklíčenosti, nýbrž o radosti a slavení. Pastýř zavolá přátele a sousedy a říká jim: „Radujte se mnou, protože jsem našel ztracenou ovci“ (v.6); žena zavolá přítelkyně a sousedky a řekne jim: „Radujte se mnou, protože jsem našla stříbrnou minci, kterou jsem ztratila“ (v.9); otec říká druhému synovi: „Máme proč se veselit a radovat, protože tento tvůj bratr byl mrtev, a zase žije, byl ztracen, a je zase nalezen“ (v.32). V prvních dvou podobenstvích je důraz kladen na radost tak neovladatelnou, že musí být sdílena s „přáteli a sousedy“; ve třetím na slavení, které vychází ze milosrdného otcova srdce a expanduje do celého jeho domu. Tento jásot Boha s těmi, kdo se k Němu s lítostí vracejí, maximálně zdůrazňuje jubilejní rok, který prožíváme, což vyjadřuje samotný termín „jubileum“!

Těmito třemi podobenstvími nám Ježíš prezentuje pravou tvář Boha, Otce, který má otevřenou náruč a s hříšníky jedná shovívavě a soucitně. Podobenství, které každého nejvíce dojíká, protože vyjevuje nekonečnou Boží lásku, je to, které líčí otce, jenž k sobě tiskne a objímá nalezeného syna. Zarážející není ani tak smutný příběh mladíka, který se ocitl na dně, nýbrž jeho rozhodná slova: „Vstanu a půjdu ke svému otci“ (v.18). Zpáteční cesta domů je cestou naděje a nového života. Bůh neustále očekává, že se na tuto cestu vydáme, trpělivě nás očekává, vidí nás již z dálky, běží nám vstříc, objímá nás a políbí, odpouští nám. Takový je Bůh! Takový je náš Otec! A jeho odpuštění odstraňuje minulost a obrozuje nás v lásce. Zapomíná na minulost. V tom je slabost Boha. Když nás obejmě a odpustí nám, ztrácí paměť, nepamatuje si! Zapomíná na minulost. Když se my hříšníci obrátíme a necháme se nalézt Bohem, nečekají nás výčitky a přísnost, protože Bůh zachraňuje, s radostí přivádí domů a slaví. Sám Ježíš to říká v dnešním evangelium: „V nebi bude větší radost nad jedním hříšníkem, který se obrátí, než nad devětadevadesáti spravedlivými, kteří obrácení

nepotřebují" (Lk 15,7). Na něco se vás zeptám: napadlo vás někdy, že pokaždé, když vstupujeme do zpovědnice, je v nebi radost a slavnost? Pomysleli jste na to někdy? To je krásné!

Budí to v nás velkou nadějí, protože není hříchu, jehož jsme se dopustili a z něhož nelze s Boží milostí povstat. Neexistuje nenapravitelný člověk, nikdo není nenapravitelný! Bůh totiž nikdy nepřestává chtít naše dobro, i když hřešíme! A Panna Maria, Útočiště hříšníků, ať v našich srdcích vzbudí důvěru, která se vzňala v srdci ztraceného syna: „Vstanu a půjdu ke svému otci a řeknu mu: Otče, zhřešil jsem" (v.18). Touto cestou můžeme udělat radost Bohu a Jeho radost se může stát Jeho i naší slavností.

Papež František potom obrátil pozornost k událostem v africkém Gabonu, kde došlo v uplynulých dnech k pouličním střetům mezi stoupenici dvou politických uskupení.

„Chtěl bych vybědnout ke zvláštní modlitbě za Gabon, který prochází chvílí vážné politické krize. Svěřuji Pánu oběti srážek a jejich rodiny. Připojuji se k biskupům této drahé africké země a vybízím obě strany, aby odmítly každé násilí a vždycky si kladly za cíl obecné dobro. Všechny a zvláště katolíky vybízím, aby byli tvůrci pokoje v úctě k zákonnosti, v dialogu a v bratrství.“

Potom papež zmínil beatifikaci, která v neděli odpoledne proběhla v Kazachstánu:

„Dnes bude v Karagandě, v Kazachstánu blahořečen Vladislav Bukowinski, kněz a farář, pronásledovaný pro svoji víru. Mnoho si tento muž vytrpěl! Ve svém životě prokazoval vždycky velkou lásku těm nejslabším a potřebným a jeho svědectví je jakýmsi kondenzátem duchovních a tělesných skutků milosrdenství.“

Po společné mariánské modlitbě papež František všem požehnal.

Kázání z Domu sv. Marty

12.9.2016

Každodenně celebrowaná Kristova oběť je kořenem jednoty církve

Vatikán. Rozdělení ničí církev a ďábel se snaží zaútočit na kořen jednoty, totiž na slavení eucharistie – řekl papež František v homilii při ranní mši v kapli Domu sv. Marty v den liturgické připomínky Jména Panny Marie.

Ve svém komentáři ke čtení z prvního listu sv. Pavla Korintánům (1 Kor 11,17-26.33), kde apoštol mluví o rozštěpení v církevní obci, papež František zdůraznil, že „ďábel má dvě mocné zbraně na zničení církve, totiž rozdělení a peníze. A tak tomu bylo od počátku, kdy církev byla drásána ideologickým, teologickým dělením. Ďábel rozsévá zášť, ambice a ideje, aby rozdělil! Anebo rozsévá chamtivost – řekl dále. A stejně jako po válce, když je vše rozděleno, je ďábel spokojen. A s námi naivními si hraje. Je to špinavá válka, která štěpí; jako terorismus, jako klevety v komunitě, terorismus jazyka, který zabíjí, odpálí bombu a ničí.“

„Rozdělení v církvi brání růstu Božího království; nedovolují, aby byl Pán zjevný, takový jaký je. Rozdělení působí, že je vidět jedna část a ta druhá stojí proti ní. Vždycky proti. Chybí olej jednoty, balzám jednoty. Ďábel však postupuje dál, nejenom do křesťanského společenství, jde až ke kořeni jednoty. A to se děje v Korintu Korintánům. Pavel je napomíná, protože rozdělení sahají až ke kořeni jednoty, jímž je slavení eucharistie.“

V případě Korintánů dochází k rozdělení na bohaté a chudé právě při slavení eucharistie, pokračoval papež. „Ježíš prosil Otce o jednotu. Ďábel se však snaží ničit až tam.“

„Prosím vás, abyste učinili všechno, co lze, aby nebyla církev zničena rozděleními, ať už těmi ideologickými nebo chamtivostí či hádkami. A především prostě a strážte pramen, vlastní kořen jednoty církve, kterým je Kristovo Tělo, jehož oběť v eucharistii denně celebrujeme.“

Svatý Pavel mluví o rozdělení mezi Korintány před dvěma tisíci lety...

„Dnes to může Pavel říci nám všem, dnešní církvi. »Bratři, nemohu chválit, že když se scházíte, je to spíše ke škodě než k užítku« (1 Kor 11,17). Celá církev, která se sešla.... ke škodě, k rozdělení a ke škodě! Ke špinění Kristova Těla ve slavení eucharistie! Samotný Pavel nám v dalším úryvku říká: »Kdo jí a pije Tělo a Krev Páně nehodně, jí a pije si odsouzení.« Prosíme Pána za jednotu církve, ať se nevyskytují rozdělení, a také o jednotu v kořeni církve, kterým je právě Kristova oběť, kterou denně celebrujeme.“

Končil papež František dnešní ranní kázání při mši v kapli Domu sv. Marty, které se účastnili členové rady kardinálů, kteří dnes spolu s papežem pokračovali v jednáních o reformě římské kurie. Koncelebroval rovněž mons. Arturo Antonio Szymanski Ramirez, emeritní arcibiskup mexického San Luis Potosi, u příležitosti svých pětadevadesátých narozenin. Papež jej jmenoval v úvodu homilie, připomněl jeho účast na zasedání Druhého vatikánského koncilu, přičemž podotkl, že dosud pastoračně vypomáhá ve farnosti.

Kázání z Domu sv. Marty

13.9.2016

Každé setkání vrací lidi a věci na jejich místo

Vatikán. Pracujeme na vytvoření pravé kultury setkávání, která přemůže kulturu lhostejnosti – vybídnul papež František v dnešní homilii při ranní mši v kapli Domu sv. Marty. Papež mluvil o setkávání Boha se svým lidem a upozornil na špatné návyky, které nás odvádějí od naslouchání druhým. Boží Slovo nás přivádí k zamyšlení nad setkáním, zahájil papež svoji promluvu. „Lidé se často potkávají, avšak nesetkávají. Každý myslí na sebe, vidí, ale nedívá se, slyší, ale nenaslouchá.“

„Setkání je něco jiného. Říká nám to dnešní evangelium (Lk7,11-17) o setkání v Naim. Setkání mezi mužem a ženou; jediným synem, který žije, a jediným synem, který je mrtev; zástupcem, který se raduje, protože se setkal s Ježíšem, kterého následuje, a zástupcem, který s pláčem doprovází vdovu, které zemřel jediný syn, před městskou bránou; setkání výstupní brány se vstupní branou. Jako v ovčinci. Setkání, které nás přivádí k zamyšlení nad tím, jak se setkáváme my.“

V evangeliu čteme že Pána se zmocnila lítost, pokračoval papež. Není to stejná lítost, jakou pociťujeme, když jdeme například po ulici a vidíme nějakou nehodu... Ježíš nepřejde kolem, je pohnut soucitem, přistoupí k ženě, vpravdě se s ní setká a učiní zázrak. Tady – řekl dále – vidíme nejenom něhu, ale také plod setkání. Každé setkání je plodné. Každé setkání vrací lidi a věci na jejich místo.

„My jsme si zvykli na kulturu lhostejnosti a musíme usilovat a prosit o milost vytváření kultury setkávání, onoho plodného setkávání, které každému člověku navrácí jeho důstojnost Božího dítěte, důstojnost toho, kdo žije. Zvykli jsme si na tuto lhostejnost, když pozorujeme kalamity tohoto světa nebo maličkosti. Říkáme: »Jaká škoda, ubozí lidé. Jak musí trpět!« a jdeme dál. Pokud se nepodívám – nestačí vidět – pokud se nezastavím, nepohlédnu, nedotknu a nepromluví, nemohu se setkat a nemohu přispět k vytváření kultury setkávání.“

„Lidí – citoval papež evangelium – »se zmocnila bázeň a velebili Boha« (Lk 7,16), protože došlo k setkání Boha a Jeho lidu. Já – dodal papež – se také tady rád dívám na každodenní setkání Ježíše a Jeho nevěsty, církve, která očekává Jeho návrat. Toto je dnešní poselství: Ježíšovo setkání s lidem. Všichni potřebujeme Ježíšovo slovo, potřebujeme setkání s Ním:

„Kolikrát se jen u stolu v rodině během jídla sleduje televize nebo se píší vzkazy na mobilu. Každému je toto setkání lhotečné. Ani v samotném jádru společnosti, kterým je rodina, není setkání. Přimějme se k vytváření kultury setkávání tak jednoduše, jak to učinil Ježíš. Nejenom vidět, ale dívat se. Nejenom slyšet, ale naslouchat. Nejenom se potkat, ale zastavit se. Nejenom říci si »škoda, ubozí lidé«, ale nechat se pohnout soucitem. A potom se přiblížit, dotknout a vyslovit, co každému přijde na jazyk v té chvíli, jazykem srdce: »Neplač«, a podat alespoň kapku života.“

14.9.2016

Papež: Boží vůli poznáváme skrze Ježíše, nikoli prostřednictvím zákonů

Vatikán. Na Svatopetrském náměstí se dnes shromáždilo 25 tisíc poutníků, aby si vyslechli pravidelnou středeční katechezi. Papež František vyšel z Matoušova evangelia (Mt 11,28-30), aby připomenul Ježíšovo pozvání všem, kdo jsou znaveni a obtíženi. Pán občerstvuje ty, kteří se nemohou spoléhat na vlastní prostředky a vlivná přátelství, zdůraznil Petrův nástupce:

Dobrý den, drazí bratři a sestry!

Během tohoto Svatého roku jsme se vícekrát zamýšleli nad tím, že se Ježíš vyjadřuje s jedinečnou něhou, která je znamením Boží přítomnosti a dobroty. Dnes se zastavíme u jednoho úryvku z evangelia, který v nás vzbuzuje pohnutí a ve kterém Ježíš říká: „Pojďte ke mně, všichni, kdo se lopotíte a jste obtíženi, a já vás občerstvím. [...] Učte se ode mě, neboť jsem tichý a pokorný srdcem, a naleznete pro své duše odpočinek“ (v. 28-29). Pánovo pozvání je překvapivé – volá k následování prosté lidi, které tíží namáhavý život a mají mnoho potřeb, a slibuje jim, že v něm najdou odpočinek a úlevu. Obrací se k nim výzvou v rozkazovací formě: „pojdte ke mně“, „vezměte na sebe mé jho“ a „učte se ode mě“. Kéž by něco obdobného mohli vyslovit všichni světoví lídři! Snažme se nyní pochopit význam těchto výrazů.

První imperativ zní „Pojďte ke mně“. Tím, že se Ježíš obrací ke znaveným a utiskovaným, vystupuje jako Boží Služebník, vyličený v knize proroka Izaiáše, v které se praví: „Pán, Hospodin, mi dal dovedný jazyk, abych uměl znavené poučovat (utěšujícím) slovem“ (Iz 50,4). K těmto znaveným evangelium často řadí také chudé (srov. Mt 11,5) a nepatrné (srov. Mt 18,6), tedy takové lidi, kteří se nemohou spoléhat na vlastní prostředky a vlivná přátelství. Mohou důvěřovat pouze Bohu. Jsou si vědomi svého prostého a bídného postavení a vědí, že jsou odkázáni na milosrdenství Pána, od kterého očekávají jedinou možnou pomoc. V Ježíšově výzvě konečně nalézají odpověď na své očekávání – pokud se stanou jeho učedníky, získají příslib celoživotní útěchy. Tento příslib se v závěru evangelia rozšiřuje na všechny národy: „Jděte tedy“, říká Ježíš apoštolům, „získejte za učedníky všechny národy“ (Mt 28,19). Poutníci, kteří po celém světě odpovídají na pozvání k oslavě tohoto milostivého roku, procházejí Branami milosrdenství v katedrálách, svatyních, mnoha kostelech, nemocnicích i věznicích...Proč to dělají? Chtějí nalézt Ježíše, Jeho přátelství, občerstvení, které dává pouze On. Touto poutí se vyjadřuje obrácení každého učedníka, který se rozhodl Ježíše následovat. Konverze vždy spočívá v tom, že objevíme Pánovo milosrdenství, které je nekonečné, nevyčerpatelné a veliké. Když tedy procházíme Svatou branou, vyznáváme, že „ve světě existuje láska a tato láska že je silnější než jakékoliv zlo, do něhož je zapleten člověk, lidstvo, svět“ (Jan Pavel II., Dives in misericordia, 7).

Druhý imperativ říká: „Vezměte mé jho“. V kontextu smlouvy používá biblická tradice obraz jha, aby označila těsné pouto, které váže lid k Bohu, a v jeho důsledku také podřízenost Boží vůli, vyjádřované Zákonem. V rozporu s učiteli Zákona vkládá Ježíš na učedníky své jho, v němž Zákon dochází naplnění. Chce je naučit, že Boží vůli poznáváme skrze Něho, a nikoli prostřednictvím zákonů a chladných nařízení, které Ježíš odsuzuje. Můžeme si v této souvislosti pročíst 23. kapitolu z Matouše...Ježíš stojí vprostřed vztahu, který učedníci navazují k Bohu, stává se jádrem jejich vzájemných vztahů a pilířem jejich osobního života. Každý

učedník, který přijme „Ježíšovo jho“, s ním vstupuje do společenství, je uschopněn k účasti na tajemství jeho kříže a jeho osudu spásy.

Z toho vyplývá třetí imperativ: „Učte se ode mně“. Ježíš před své učedníky předkládá cestu poznání a nápodoby. Není učitelem, který by na druhé přísně vkládal břemena, která on sám nenese – něco takového totiž vytykal učitelům Zákona. Obrací se k prostým, nepatrným, chudým a potřebným, neboť On sám se stal pokorným a maličkým. Rozumí chudým a trpícím, protože je sám chudý a strádá bolestí. Ježíš se při spáse lidstva nevydal lehkou cestou – naopak, jeho pouť byla bolestná a obtížná. Jak nám připomíná list Filipanům, „ponížil se a byl poslušný až k smrti, a to k smrti na kříži“ (Flp 2,8). Jařmo, které nesou chudí a utiskovaní, je to, které již před nimi nesl Ježíš, a proto netíží. Pán vzal na svá bedra bolest a hřích celého světa. Pokud tedy učedník přijímá Ježíšovo jho, zároveň obdrží a přijímá Jeho zjevení – v NĚm na sebe Boží milosrdenství vzalo lidskou bídu a darovalo každému člověku možnost spásy... Proč ale může Ježíš vůbec něco takového vyslovit? Protože se pro všechny stal vším, byl všem blízký, včetně nejchudších! Byl pastýřem mezi lidmi, chudými lidmi...Pracoval s nimi celý den. Nebyl to kníže. Není pěkné, když se z pastýřů v církvi stanou knížata, když se vzdalují lidem a odtahují od nejchudších. Takové pastýře Ježíš káral a lidi nabádal: „Dělejte, co vám řeknou, ale podle jejich skutků nejednejte“.

Drazí bratři a sestry, také my někdy prožijeme únavu a zklamání. Vzpomeňme si v onu chvíli na tato Pánova slova, která nám dodají útěchu a přivedou nás k poznání, zda své síly vynakládáme ve službě dobru. Naši únavu totiž někdy zapříčiňuje fakt, že si naši důvěru zasloužilo něco nepodstatného, protože jsme se oddálili od pravých životních hodnot. Pán nás učí, abychom neměli strach z jeho následování, protože nezklame naději, kterou v NĚj vkládáme. Jsme povoláni, abychom se od Pána naučili, co znamená prožívat milosrdenství a stávat se jeho nástrojem. Žít z milosrdenství znamená vnímat, že je potřebujeme. Když cítíme potřebu Ježíšova milosrdenství, odpuštění a útěchy, učíme se milosrdenství vůči druhým. Jestliže upřeme zrak na Božího Syna, pochopíme, kolik cesty ještě musíme urazit, ale zároveň nás naplňuje radostí vědomí, že jdeme s Ním a nikdy nejsme sami. Seberme tedy odvahu a nedejme si vzít radost z Pánova následování. „Ale otče“, namítnete, „jsem přece hříšník, hříšnice, co mám dělat?“ – „Dovol Pánu, aby na tebe pohlédl, otevři srdce, vnímej na sobě Jeho pohled a milosrdenství. Tvé srdce se naplní radostí, radostí z odpuštění, pokud přijdeš a požádáš o ně“. Nedejme se obrát o naději, že prožijeme život s spolu s Pánem a v síle jeho útěchy.

Kázání z Domu sv. Marty

14.9.2016

Papež: Zabíjet ve jménu Božím je satanské

Vatikán. Papež František sloužil dnes ráno v kapli Domu sv. Marty liturgii ze svátku Povýšení sv. Kříže na znamení blízkosti příbuzným otce Jacquesa Hamela zavražděného během bohoslužby 26. července t.r. v kostele Saint-Etienne-du-Rouvray. Zádušní mše, kterou přenášela také televize, se účastnilo 80 poutníků z této diecéze v čele s tamějším biskupem, mons. Dominiquem Lebrunem. Papež pronesl homilii, kterou přinášíme v plném znění:

V kříži Ježíše Krista – církve dnes slaví svátek Povýšení sv. Kříže – plně chápeme tajemství Krista, mysterium zdeptání, přiblížení se nám. On, „ačkoli má božskou přirozenost – praví Pavel – nic nelpěl na tom že je rovný Bohu, ale sám sebe se zřekl, vzal na sebe přirozenost služebníka a stal se jedním z lidí. Byl jako každý jiný člověk, ponížil se a byl poslušný až k smrti, a to k smrti na kříži“ (Flp 2,6-8). To je mysterium Krista. A tímto tajemstvím je mučednictví pro spásu lidí. Ježíš Kristus je první Mučedník, první, kdo dává život za nás, a z tohoto Kristova tajemství se odvíjejí veškeré dějiny křesťanského mučednictví, od prvních století až po dnes.

První křesťané vyznávali Ježíše Krista, za což platili svým životem. Prvním křesťanům byla nabízena apostaze, to znamená: »Řekněte, že náš bůh je pravý, ne ten tvůj. Obětujte

našemu bohu nebo našim bohům«, a když tak neučinili, když odmítli odpadnout, byli zabiti. Tento příběh se opakuje až do dneška a dnes je v církvi více křesťanských mučedníků než v prvních dobách. Dnes jsou křesťané vražděni, mučeni, vězněni a masakrováni, protože nezapírají Ježíše Krista. V těchto dějinách přicházíme k našemu otci Jacquesovi. On je součástí tohoto řetězce mučedníků. Křesťané, kteří dnes trpí, ať již ve vězení či smrti nebo mučením, protože nezapírají Ježíše Krista, umožňují vidět krutost tohoto pronásledování. A tato krutost, která požaduje apostazi, je – řečeno jedním slovem – satanská. Bylo by krásné, kdyby všechna náboženská vyznání řekla, že „zabíjet ve jménu Božím je satanské.“

Otec Jacques Hamel byl zmasakrován na kříži právě, když sloužil oběť Kristova kříže. Muž dobrý, mírný, bratrský, který vždycky usiloval o mír, byl zavražděn jako nějaký zločinec. Toto je satanská souvislost pronásledování. Na tomto muži, který přijal svoje mučednictví a spojil je s tím Kristovým na oltáři, mne přivádí k zamyšlení jedno: tento mírný, dobrý a bratrský muž uprostřed těžké chvíle, kterou prožíval, uprostřed tragédie, kterou viděl přicházet, neztratil duchapřítomnost obžalovat a jasně označit jméno vraha. Řekl jasně: »Odstup satane!«. Dal život za nás, dal život, aby nezapřel Ježíše. Položil život v samotné Ježíšově oběti na oltáři, odkud obvinil autora pronásledování: »Odstup satane!«. A tento příklad odvahy, ale také mučednictví vlastního života, zřeknutí se sebe samého ku pomoci druhým, příklad jeho bratření se s lidmi ať nám všem pomáhá ubírat se beze strachu vpřed. My a on z nebe, protože je mučedník a mučedníci jsou blahoslavení, modleme se, aby se nám dostávalo mírnosti, bratrství, pokoje a také odvahy říkat pravdu, že totiž zabíjet ve jménu Božím je satanské.

15.9.2016

Mons. Bugeja: Většina migrantů má pomýlenou představu o Evropě

Libye. Mons. George Bugeja (foto), koadjutor apoštolského vikáře v Tripolisu, hovořil pro katolickou agenturu *Fides* o situaci *migrantů*, kteří procházejí jeho územím a někdy se na něho obracejí, protože mezi nimi bývají také křesťané. Dnes totiž představitel OSN v Libyi, Martin Kobler bil na poplach, že na březích této země, které jsou vzdáleny jen sto dvacet kilometrů od Itálie, je shromážděno 235 tisíc migrantů, kteří se chtějí nalodit. Jak řekl mons. Bugeja, jde o obyvatele Nigérie, Nigeru, Burundi, Sierra Leone a vůbec zemí subsaharské Afriky. „Ti kteří za mnou přicházejí ode mne žádají požehnání. Snažím se je přesvědčit, aby toto riziko nepodstupovali, zvláště jsou-li mezi nimi děti. Oni jsou však rozhodnutí cestovat za každou cenu. Říkají, že nemají budoucnost a že snad najdou štěstí, ne-li pro sebe, tak pro svoje děti. Naneštěstí – říká mons. Bugeja – jsou to nyní již statisíce lidí, kteří takto uvažují, a jediná odpověď, která mne napadá, aby tento příliv byl zastaven, je, aby Spojené státy americké a Evropa poskytly pomoc jejich výchozím zemím.“ Koadjutor apoštolského vikáře Tripolisu zdůrazňuje, že „většina migrantů má značně pomýlenou představu o Evropě, protože převaděči jim slibují, že tam najdou práci, budou si tam moci postavit dům a podobně. Chtějí je totiž připravit o jejich úspory. Už jen cesta z jejich zemí do libyjské Sebhy a pak do Tripolisu totiž stojí značné sumy dolarů. Nalodění se na čluny pak stojí dalších tisíc dolarů na osobu, říká libyjský biskup George Bugeja.“

15.9.2016

Apoštolský list *De concordia inter Codices*

Vatikán. Dnes byl publikován apoštolský list *motu proprio* papeže Františka ze 31. května t.r. nazvaný *De concordia inter Codices*, který upravuje některé normy Kodexu kanonického práva týkající se vztahů mezi latinským ritem a východními obřady katolické církve. Konkrétně jde o sladění latinských kanonických norem s Kodexem kánonů východních církví týkající se udělování svátostí křtu a manželství.

Tyto úpravy reagují na situaci vzniklou migrací křesťanů východního obřadu na území, kde převládá latinský obřad. Proto bylo třeba – píše papež František „nalézt správnou rovnováhu mezi ochranou vlastního kanonického práva východních církví a respektováním historické tradice latinské většiny“, aby se tak předcházelo „zbytečnému vměšování a konfliktům“ a byla „usnadněna spolupráce mezi všemi katolickými společenstvími“.

V případě křtu je zavedena povinnost zapisovat do křestních matrik v kostelech latinského obřadu také příslušnost pokřtěného k případné církvi *sui iuris*, tedy církvi východního obřadu. Za druhé je upřesněno, že „pouze kněz“ může platně oddávat snoubence východních církví, nebo strany latinského a východního obřadu, ať katolického či nekatolického. V latinském obřadu totiž stačí, když při uzavírání sňatku asistuje jáhen.

Třetí úprava se týká posuzování překážek k přijetí svěcení u daného kandidáta. Překážky vzniklé spácháním zločinu (vražda, interrupce), jak to stanovuje Kodex kanonického práva latinského ritu, tak bude ordinář posuzovat rovněž u těch, kdo se dopustili takového skutku ještě před tím nežli se stali katolíky.

15.9.2016

Papež: Smlouvá-li se o lidskou důstojnost, pak dochází k její degradaci

Vatikán. Římský biskup dnes přijal účastníky týdenního sympozia pořádaného v Římě Italskou biblickou asociací (12.-16.září) založenou Italskou biskupskou konferencí v roce 1948. Téma sympozia bylo inspirováno knihou Geneze (1,26-27) a znělo: „*Učiňme člověka... jako muže a ženu*“ – *deklinace polarity muže a ženy v Písmu*“. Toto téma, jak připomněl papež v úvodu své promluvy, „obsáhle rozvinul v paměťhodném cyklu katechezí na počátku svého pontifikátu svatý Jan Pavel II.“

„Při reflexi o tom, jak jsme byli stvořeni, učiněni k obrazu a podobě Stvořitele, je podstatné to, čím se lišíme od jiných tvorů a celého stvoření. To nám pomáhá pochopit důstojnost, kterou všichni máme, muži i ženy, důstojnost, jejíž kořen tkví v samotném Stvořiteli.“

„Existuje však možnost – pokračoval papež – že tato důstojnost, kterou nám udělil Bůh, zdegraduje. Řečeno fotbalovou terminologií, člověk má schopnost dát si „vlastňáka“. K tomu dochází, když o důstojnosti smlouváme, přijímáme modloslužbu a ve svém srdci vytváříme prostor pro zkušenost idolů.“

„Při exodu z Egypta, kdy dolehla na lid únava, protože Mojžíš otálel se svým sestupem z hor, přišlo od ďábla pokušení a lid si vyrobil modlu (srov. Ex 32). A modla byla ze zlata. Všechny modly mají co do činění se zlatem! To nás odkazuje na přitažlivost majetku, skutečnost, že člověk ztrácí svoji důstojnost, když v jeho srdci zaujme majetek místo, které patří Bohu.“

Stojíme proto před otázkou: jak sdílet důstojnost, že jsme Božími dětmi, aby se rozvíjela v pozitivní vzájemnosti? – pokračoval papež. Jak mám jednat, aby druhý vnímal svoji důstojnost? A prospěje nám zpytovat se, abychom zjistili, zda důstojnost svého bližního nenarušujeme a když ano, tak čím? – řekl papež František v závěru svojí promluvy ke 150 účastníkům sympozia pořádaného Italskou biblickou asociací.

Kázání z Domu sv. Marty

15.9.2016

Papež kázal o mysteriu Mariina mateřství

Vatikán. Ve světě, který trpí velkou osiřelostí, máme Matku, která nás provází a chrání – zdůraznil papež František v homilii při ranní mši v kapli Domu sv. Marty v den liturgické památky Panny Marie Bolestné.

Dnešní evangelium (Jan 19,25-27) nás vede na Kalvárii. Učedníci až na Jana utekli, zůstaly tam ženy. Ježíšova matka stála pod křížem a všichni – poznamenal papež – se na ni dívali a říkali: »To je matka toho zločince!«.

„Maria to vnímala. Snášela strašné ponížení. A slyšela také starší, včetně kněží, které respektovala, protože byli kněží, jak říkají jejímu nahému Synu, který tam visel: »Jsi-li tak skvělý, tak sestup! Sestup z kříže!«. Maria strašlivě trpěla, ale neodešla. Nezapřela Syna! Byl jejím tělem.“

Když jsem v Buenos Aires – vzpomínal dále papež František – chodil do vězení navštěvovat vězně, vždycky jsem tam potkal zástup žen, jak čekají, až je nechají vstoupit:

„Byly to matky. Nestyděly se. Jejich tělo bylo uvnitř. Tyto ženy trpěly nejenom studem z toho, že tam jsou, když mohly zaslechnout, jak někdo říká: »Vidíš tamtu! Co udělal její syn?«; trpěly také ponižujícími prohlídkami, které musely před vstupem snášet. Byly to matky a přicházely navštívit svoje tělo. Takto byla Maria u Syna a její utrpení bylo obrovské.“

Ježíš nám přislíbil – pokračoval papež – že nás nenechá osiřelé a z kříže nám dal svoji Matku za naši Matku:

„My křesťané máme Matku, tutéž, co Ježíš; máme Otce, téhož, co Ježíš. Nejsme sirotci! Ona nás v oné chvíli tak obrovské bolesti porodila. To je opravdové mučednictví. S proboděným srdcem svolila, že nás všechny v té tak bolestné chvíli zrodí. Od té chvíle se stala naší Matkou, od té chvíle je Ona naší Matkou, stará se o nás a nestydí se za nás. Brání nás.“

První východní mystikové – řekl dále papež – radili utíkat se pod ochranu pláště Matky Boží ve chvílích duchovní bouře: „Tam ďábel nemůže, protože Ona je Matka a jako Matka nás chrání. Západ se řídil touto radou a vytvořil první mariánskou antifonu *Sub tuum presidium* – Pod tvou ochranu se utíkáme svatá Boží Rodičko! Tam jsme v bezpečí.“

„Ve světě, který můžeme označit za osiřelý – uzavíral papež – v tomto světě, který trpí krizí velké osiřelosti, nám může pomoci, uslyšíme-li: »Pohleď na svou Matku!«. Máme jednu, která nás brání, učí a provází; nestydí se za nás pro naše hříchy. Nestydí se, protože je Matkou. Duch svatý, přítel a druh na cestě, tento Paraklét – advokát, kterého nám poslal Syn, ať nám dá chápat toto tak obrovské mysterium Mariina mateřství,“ končil papež ranní kazání v kapli Domu sv. Marty.

Promluvy

16.9.2016

Svět je unaven lživými nadšenci

Promluva papeže k biskupům jmenovaným v minulém roce, Vatikán

Drazí bratři, dobrý den!

Jste téměř u konce těchto plodných dnů strávených v Římě, abyste hlouběji pronikli do tajemství, ke kterému vás Bůh povolal jakožto biskupy církve. Vděčně zdravím Kongregaci pro biskupy a Kongregaci pro východní církve, které tady reprezentují prefekti: kardinál Oullet, kterému zvláště děkuji za laskavá a bratrská úvodní slova, a kardinál Sandri. V jejich osobách bych rád poděkoval za práci odvedenou při jmenování biskupů a za nasazení při přípravě tohoto týdne. Jsem rád, že vás mohu přijmout a podělit se s vámi o pár myšlenek, které přicházejí na mysl Petrovu nástupci při pohledu na ty, kteří byli „vyloveni“ v Božím srdci, aby vedli Jeho svatý lid.

1. Mrazení z toho, že jsme byli milováni předem

Ano! Bůh vás svým milujícím poznáním předchází! On vás „vylovil“ udicí svého převapujícího milosrdenství. Jeho síť se tajemně zatáhly, a nemohli jste se vyhnout tomu, abyste se

nechali chytit. Dobře vím, že vás ještě proniká ono mrazení při vzpomínce na Jeho povolání, které vás dostihlo prostřednictvím hlasu církve, Jeho nevěsty. Nejste první, kým toto mrazení projelo. Byl to také *Mojžíš*, který měl za to, že je pouze na poušti, a zjistil, že byl nalezen a přitažen Bohem, který mu odhalil své vlastní Jméno, ale ne kvůli němu, nýbrž pro Svůj lid (srov. *Ex 3*). Bůh svěřuje svoje jméno lidu, nezapomínejme na to. A bolestný křik Jeho lidu nadále stoupá k Bohu a vy víte, že tentokrát Otec vyslovil vaše jméno, abyste Jeho Jméno oznamovali lidu.

Byl to také *Natanael*, který, ještě když byl „pod fíkovníkem“ (*Jan 1,48*), se s úžasem stává opatrovníkem vidění nebe, které se definitivně otevírá. Ano, život mnohých je dosud zbaven tohoto průchodu, který vede vzhůru, a vy jste byli zdálky spatřeni, abyste přiváděli k tomuto cíli. Nebudte spokojeni s málem! Nezastavujte se na půli cesty! Byla to také *Samaritánka*, kterou Mistr „poznal“ u vesnické studny a která pak volá sousedy na setkání s Tím, který má živou vodu (srov. *Jan 4,16-19*). Důležité je uvědomovat si, že ve svých církvích nemusíte hledat „od moře k moři“, protože Slovo, po kterém lidé hladoví a žízní, můžete nalézt na svých rtech (srov. *Am 8,11-13*).

Proniknutí tímto mrazením byli také *apoštolové*, když „začali uvažovat“ a namáhavě objevovat tajnou Boží cestu, která je v maličkých a skrývá se těm, kteří si vystačí sami (srov. *Lk 9,46-48*). Nestydte se za to, když jste někdy sami přistiženi myšlenkami velice vzdálenými od Božího myšlení. Spíše odložte nárok soběstačnosti a svěťte se jako děti Tomu, který maličkým vyjevuje svoje Království. Dokonce i *farizeje* prostupovalo toto mrazení, když byli nezřídka demaskováni Pánem, jenž znal jejich myšlenky tak domýšlivě si nárokující, že změří Boží moc svým zúženým pohledem, a tak rouhavé, že reptají proti svrchované svobodě Jeho spasitelské lásky (*Mt 12,24-25*). Bůh vás chraň před zlehčováním tohoto mrazení, před ochočováním a mařením „destabilizující“ moci onoho mrazení. Nechávejte se destabilizovat, to je pro biskupa dobré.

2. Podivuhodná blahosklonnost!

Je krásné nechat se prostoupit milujícím Božím poznáním. Je útěšné vědět, že On vskutku ví, kdo jsme, a neděsí Jej naše nedostatečnost. Je uklidňující chovat v srdci vzpomínku na Jeho hlas, který zavolal právě nás, navzdory naší neschopnosti. Dodá pokoj, svěříme-li se jistotě, že On – nikoli my – dokončí, co On sám započal.

Mnozí se dnes maskují a skrývají. Rádi konstruují osobnosti a vytvářejí profily. Stávají se otroky ubohých zdrojů, ze kterých paběrkují a kterých se drží jako by stačily k zakoupení nedocenitelné lásky. Nesnesou mrazení z toho, že jsou známi Tomu, kdo je větší a nepohrdá naší maličností, je více Svatý a nepředhazuje nám naši slabost, je opravdu dobrý a nepohoršuje se nad našimi nešvary. Tak ať tomu u vás není: nechte se tímto mrazením prostupovat, neodstraňujte ho, ani neumlčujte.

3. Vzkročit do Kristova srdce, pravou Bránu Milosrdenství

Kvůli tomu všemu vás zvu, abyste příští neděli prošli Svatou branou roku Milosrdenství, jež přitáhla ke Kristu miliony poutníků z Říma a ze světa, a intenzivně prožili osobní zkušenost vděčnosti, smíření, úplné oddanosti a bezvýhradného odevzdání vlastního života Pastýři pastýřů. Až budete překračovat práh samotné Kristovy Brány, vložte svůj pohled do Jeho pohledu. Dovolte Mu, aby vás dostihnul „*miserando atque eligendo*“. Nejcennější bohatství, které si můžete z Říma přinést do začátku svojí biskupské služby, je uvědomit si milosrdenství, které na vás shlédlo a vyvolilo vás. Jediný je poklad, který v sobě – prosím - nenechte zrezivět, totiž jistota, že nejste odkázáni na své vlastní síly. Jste biskupové církve, účastníci jediného episkopátu, členové nedělitelného sboru, pevně zasazení jako skromné ratolesti do kmene, bez něhož nemůžete činit nic (*Jan 15,48*). A poněvadž nyní už nemůžete jít samotní nikam, protože nesete Nevěstu vám svěřenou jako pečeť vtištěnou do vaší duše, vezměte při průchodu Svatou branou na svá bedra svoje stádce, nejděte sami, ale se stádcem na ramenou, a v srdci neste srdce svojí Nevěsty, svých církví.

4. Úkol, aby se milosrdenství stalo pastoračí

Je to nesnadný úkol. Proste Boha, který je bohatý milosrdenstvím, o tajemství toho, jak Jeho milosrdenství ve svých diecézích učinit pastoračí. Je totiž zapotřebí, aby milosrdenství utvářelo a vytvářelo pastorační struktury našich církví. Nejedná se o snižování požadavků či laciný výprodej našich perel. Naopak, jedinou podmínkou, kterou drahocenná perla klade na ty, kdo ji naleznou, je nepožadovat méně než všechno; jejím jediným požadavkem je, aby v srdci toho, kdo ji našel, probudila potřebu riskovat všechno, aby ji získal.

Nemějte strach nabízet Milosrdenství jako souhrn toho, co Bůh nabízí světu, protože lidské srdce nemůže toužit po ničem větším. Kdyby Milosrdenství nestačilo na „svlažení toho, co je vyprahlé, zahřátí toho, co je studené, a srovnání toho, co je zkřivené“, co jiného by mělo moc nad člověkem? Pak bychom byli beznadějně odsouzeni k nemohoucnosti. Měly by snad naše obavy moc čelit zdím a otevírat průchody? Jsou snad naše nejistoty a nedůvěra s to vzbudit v samotě a opuštěnosti něhu a útěchu?

Jak učil můj ctihodný a moudrý předchůdce, „Milosrdenství klade meze zlu. Milosrdenstvím se vyjadřuje celá specifická přirozenost Boha - jeho svatost, moc pravdy a lásky. Milosrdenství je způsob, jakým Bůh svojí odlišnou a božskou mocí čelí moci temnot“ (Benedikt XVI., *Homilie* 15. dubna 2007). Nenechte se proto zastrašit zpuštěným našeptáváním noci. Uchovejte si neporušenou jistotu o pokorné moci, s níž Bůh klepe na srdce každého člověka: svatosti, pravdě a lásce. Milosrdenství učinit pastoračí neznamena nic jiného než vytvářet z církví, které jsou vám svěřeny, domy, kde přebývají svatost, pravda a láska. Přebývají jako hosté, kteří přišli shůry a kterých se nelze zmocnit, nýbrž je třeba jim sloužit a opakovat: „Nepřecházej kolem svého služebníka“ (*Gen 18,3*), jak žádá Abraham.

5. Tři rady, jak milosrdenství učinit pastoračí

Tři drobné myšlenky bych vám chtěl nabídnout jako příspěvek k tomuto nezměrnému úkolu, který vás čeká, tedy k tomu, jak máte prostřednictvím své pastorační služby učinit milosrdenství přístupným, hmatatelným a postižitelným.

5.1 Budte biskupy schopnými nadchnout a přitahovat

Učiňte svou službu ikonou Milosrdenství, jediné síly, která je schopna natrvalo svést a přitáhnout srdce člověka. Také lotr se v poslední hodině nechal strhnout Tím, který „činil jenom dobře“ (srov. *Lk 23,41*). Když jej viděli přibitého na kříž, bili se v prsa a vyznávali, co by nikdy sami od sebe uznat nemohli, kdyby nebyli zaskočeni onou láskou, kterou nikdy předtím nepoznali a která se nicméně dávala zdarma a hojně! Vzdáleného a lhostejného boha je možno také neznat, ale nesnadno lze odolat Bohu tak blízkému a navíc raněnému z lásky. Dobrota, krása, pravda, láska a dobro – to je to, co můžeme nabízet tomuto žebrajícímu světu, byť v polorozbitých nádobách.

Nejde však o to, abychom přitahovali k sobě: toto je nebezpečí! Svět je znaven lživými nadšenci. A dovolím si říci: kněžími „podle módy“ či biskupy „podle módy“. Lid má čich – Boží lid má Boží čich – lid má čich a odtahuje se, když rozpozná narcisy, manipulátory, obhájce vlastních kauz a vlajkonoše marných křížových výprav. Spíše se snažte následovat Boha, který se prezentuje ještě před vaším příchodem.

Myslím na Eliho a malého Samuela v první knize Samuelově. Třebaže to byla doba, kdy „Hospodin mluvil zřídka a vidění nebyla častá“ (*1 Sam 3,1*), Bůh se přesto nerozhodl ustoupit a zmizet. Až na potřetí pochopil ospalý Eli, že mladý Samuel nepotřebuje Jeho odpověď, nýbrž Boží. Vidím dnešní svět jako zmateného Samuela, který potřebuje někoho, kdo může ve velkém hřmotu narušujícím jeho bezvědomí, rozlišit tajemný hlas Boha, který jej volá. Je zapotřebí lidí, kteří umožní dnešním negramotným srdcím, aby pokorně zamumlala: „Mluv, Hospodine“ (*1 Sam 3,9*). Ještě více je třeba těch, kteří dovedou usnadnit ztišení, které činí toto slovo slyšitelným. Bůh se nikdy nevzdává! Avšak my, kteří jsme zvyklí se vzdávat, se

často přizpůsobujeme a raději se necháváme přesvědčit ostatními, že mohl být opravdu eliminován, a koncipujeme hořká pojednání na omluvu lenosti, která nás uzavírá v nehybném lomu prázdných nářků. Nářky biskupa jsou ohavné.

5.2 Budte biskupy schopnými iniciovat ty, kteří vám byli svěřeni

Všechno, co je velké, potřebuje určitý proces, aby se mohlo ujmout. Tím spíše božské Milosrdenství, které je nevyčerpatelné! Jakmile jsme uchváteni milosrdenstvím, požaduje od nás úvod, cestu, iniciaci. Stačí pohlédnout na církev, Matku, která rodí pro Boha, a Učitelku, která iniciuje ty, které rodí, aby chápali pravdu v plnosti. Stačí rozjímat bohatství jejich svátostí, pramen, ke kterému je třeba stále se vracet i v naší pastoraci, jež není ničím jiným než mateřským posláním církve žít ty, kteří se narodili z Boha a skrze Ni. Milosrdenství Boží je jediná realita, která umožňuje člověku nezhytnout definitivně, i když se bohužel snaží utéci před Jeho podmanivostí. V něm si může být člověk vždycky jistý, že nesklouzne do propasti, v níž by byl připraven o původ a úděl, o smysl i horizont.

Tváří Milosrdenství je Kristus. V Něm zůstává milosrdenství trvalou a nevyčerpatelnou nabídkou; v Něm hlásá, že nikdo není zavržen. Nikdo není zavržen! Každý je pro Něho jedinečný! Jediná ovce, pro niž riskuje v bouři; jediná mince koupená za cenu vlastní krve; jediný syn, který byl mrtev a vrátil se k životu (srov. Lk 15). Prosím vás, abyste u svých věřících nedbali na nic jiného než na jejich jedinečnost, využili každý pokus dostihnout je a nešetřili silami, abyste je přivedli zpět.

Budte biskupy schopnými iniciovat svoje církve touto propastnou láskou. Dnes se žádá příliš mnoho plodů ze stromů, které nebyly dostatečně kultivovány. Vytratil se smysl pro iniciaci a přesto se podstatných věcí života dosahuje pouze iniciací. Pomyslete na výchovnou krizi, na předávání obsahů či hodnot, pomyslete na citový analfabetismus, na povolání, rozlišování v rodinách, na touhu po míru – to všechno vyžaduje iniciaci a vytrvale, trpělivě a ustavičně řízené procesy, které jsou znamením, jež odlišuje dobrého pastýře od žoldáka.

Přichází mi na mysl, jak inicioval svoje učedníky Ježíš. Vezměte si evangelium a pozorujte, jak Mistr trpělivě uvádí svoje učedníky do Tajemství svojí osoby, kterou jim nakonec vtiskuje do nitra, když je obdarovává Duchem, který „je naučí všemu“ (srov. Jan 16,13). Vždycky mne oslovuje Matoušova poznámka následující po pronesení jednoho podobenství. Praví: „Potom rozpustil zástupy a šel domů. Jeho učedníci k němu přistoupili a prosili: Vylož nám to podobenství“ (Mt 13,36). Chtěl bych se pozastavit u této zdánlivě bezvýznamné poznámky. Ježíš šel domů, důvěrně spolu se svými, zástup zůstal venku, učedníci přistupují a požadují vysvětlení. Ježíš byl neustále ponořen do záležitostí svého Otce, s nímž pěstoval důvěrnost v modlitbě. Proto mohl být přítomný sobě i druhým. Vycházel k zástupu, ale měl svobodu vrátit se. Radím vám, pečujte o důvěrnost s Bohem, pramen sebeovládání a sebeodevzdání, svobody vycházet a svobody se vracet. Být pastýři schopnými chodit domů se svými, probouzet zdravou důvěrnost, která umožňuje druhým přistoupit, vytvářet důvěru, jež umožňuje položit otázku: „Vylož nám to.“ Nejde o jakékoliv vysvětlení, nýbrž o tajnost Království. Je to otázka kladená vám osobně. Odpověď na ni nelze na nikoho delegovat. Nelze ji odložit na potom, protože se žije „za pochodu“, v neurčitém „jinde“, cestou někam nebo návratem odněkud, často s nejistotou o sobě samém.

Prosím vás věnujte zvláštní péči iniciačním strukturám svých církví, zejména seminářům. Nenechte se pokoušet čísly a množstvím povolání, nýbrž hledejte spíše kvalitu učednictví. Ani čísla, ani množství, pouze kvalita. Nepřipravujte seminaristy o svoje pevné a jemnocitné otcovství. Umožněte jim růst až do toho bodu, kdy si osvojí svobodu být v Bohu „klidní a tiší jako dítě na matčině klíně“ (srov. Žl 131,12); nebýt kořistí svých choutek a hříčkou vlastních slabostí, nýbrž být svobodní k přijetí toho, co od nich chce Bůh, i když se to nezdá tak milé jako při početí v mateřském lůně. A budte pozorní, když se nějaký seminarista utíká do rigidity. Pod ní je vždycky něco ošklivého.

5.3 Budte biskupy schopnými doprovázet

Dovolte mi dát vám poslední radu k tomu, jak milosrdenství učinit pastorací. Tady jsem opět nucen vést vás znovu na cestu do Jericha a rozjímat o Samaritánově srdci, které zatrne jako útroby nějaké matky, když je pohnuto milosrdenstvím vzhledem k člověku, který upadl do rukou lupičů. Nejprve se nechal ranit pohledem na raněného, polomrtvého, a potom přichází na řadu působivá slovesa, která všichni znáte. Slovesa, nikoli přídavná jména, jak nezdíčka preferujeme. Slovesa, ve kterých se časuje milosrdenství.

Učinit pastoraci milosrdenstvím spočívá právě v jeho převádění do slovesných tvarů, činit jej hmatatelným a působivým. Lidé potřebují milosrdenství a hledají jej, byť nevědomky. Dobře vědí, že jsou ranění, cítí to a dobře vědí, že jsou „polomrtví“ (srov. Lk10,30), třebaže mají strach si to přiznat. Když nečekaně spatří, že se přiblížilo milosrdenství, pak natahují ruku a žebrají. Žasnou nad schopností se zastavit, když jiní přecházejí kolem, sklonit se, když tomu brání duševní revmatismus, a dotknout se raněného těla, když se hromadně preferuje všechno, co je sterilní.

Chtěl bych se pozastavit u jednoho ze slov, které skloňuje Samaritán. *Doprovodil* do hostince člověka, kterého náhodou potkal, a staral se o něho. Zajímá se o jeho uzdravení a jeho zítřek. Nestačí mu, co již učinil. Milosrdenství, které proniklo do jeho srdce, se potřebuje projevit a vytrysknout. Nedá se obložit tampony. Nedá se zastavit. Přestože šlo jenom o Samaritána, milosrdenství, které jej zasáhlo, má účast na plnosti Boží, a proto jej nemůže přehradit žádná hráz.

Budte biskupy se srdcem zraněným tímto milosrdenstvím a tedy neúnavnými v pokorném poslání doprovázet člověka, kterého vám „náhodou“ poslal do cesty Bůh. Kamkoli jdete, pamatujte, že cesta do Jericha je nedaleko. Vaše církve jsou plné takových cest. Nebude pro vás obtížné potkat velmi blízko někoho, kdo čeká nikoli „levitu“, který odvrátí tvář, nýbrž bratra, který se stává bližním.

Doprovázejte jako první s trpělivou péčí svůj klérus. Budte svému kléru nablízku. Tlumočte prosím vašim kněžím papežovo objetí a ocenění jejich velkodušného nasazení. Snažte se oživit v nich vědomí, že Kristus je jejich „údělem“, „podílem a dědictvím“, částí, která jim náleží při pití z „kalicha“ (srov. Žl 16,5). Kdo jiný kromě Krista může naplnit srdce Božího a církevního služebníka? Prosím vás přitom o rozvahu a odpovědnost. Pamatujte, že již od počátků existoval nerozlučný vztah mezi místní církví a jejími kněžími a nikdy nebyli akceptováni kněží, kteří se toulali anebo přecházeli z místa na místo. A toto je nemoc naší doby.

Zvláštní doprovázení vyhradte všem rodinám, radujte se z jejich velkodušné lásky a vybízejte k nezměrné dobrotě, kterou obdarovávají tento svět. Provázejte zvláště ty nejvíce raněné. Nepřecházejte kolem jejich slabostí. Zastavte se a dovolte, aby vaše srdce bylo proniknuto pohledem na jejich zranění; přibližujte se k nim jemně a beze strachu. Kladte jim před oči *autentickou radost lásky* a milost, kterou ji Bůh pozvedá k účasti na Svoji lásce. Mnozí ji potřebují znovu objevit, jiní ji nikdy nepoznali, někteří čekají, že se z ní vyplatí, nemálo jich na sobě nosí tíhu její nenávratné ztráty. Prosím vás doprovázejte je v rozlišování s empatií. Drazí bratři, nyní se společně pomodleme a já vám požehnám z celého svého pastýřského, otcovského i bratrského srdce. Požehnání je vždycky prosbou, aby nám Bůh ukázal svoji tvář. Kristus je Boží tvář, která nikdy nepotemní. S požehnáním vám vyprošuji, aby vás provázel a dodával vám odvalu jít s Ním. Jeho tvář nás přitahuje, vtiskuje se do nás a provází nás. Ať se tak stane.

Papež varoval před spiritualistickou zbožností a gnosticismem

Vatikán. Křesťanská logika je logika pozítřka, nezastavuje se u přítomnosti, ale s důvěrou hledí ku vzkříšení těla – kázal papež František při dnešní ranní mši v kapli Domu sv. Marty. Papež varoval před spiritualistickou zbožností stlačenou pouze do dneška.

„Pokud nevstal Kristus, nevstaneme ani my“ – papež František si vzal podnět z prvního listu svatého Pavla Korintánům (1 Kor15.35-37.42-49) a pozastavil se u toho, co nazval „logikou vykoupění“. Papež se špetkou trpkosti poznamenal, že když recitujeme Krédo, odřikáváme poslední část spěšně, protože máme strach z budoucnosti, ze vzkříšení mrtvých.

„Pro nás všechny je snadné vstoupit do logiky minulého, protože je konkrétní,“ řekl papež František. „Snadné je rovněž vstoupit do logiky přítomného, kterou vidíme. Pohlédneme-li však do budoucnosti, pomyslíme si, že je »lepší na ni nemyslet«. Vstoupit cele do logiky budoucího zkrátka není snadné.“

„Logika včerejška je snadná, logika dneška je snadná. Logika zítřka je snadná: všichni zemřeme. Avšak logika pozítřka je obtížná. A to je to, co dnes hlásá Pavel: logiku pozítřka. Jaký bude pozítřek? Co jím bude? Vzkříšení. Kristus vstal z mrtvých. Kristus byl vzkříšen a je zcela jasné, že nebyl vzkříšen jako nějaký duch. U Lukáše čtete v souvislosti se vzkříšením, jak Ježíš říká: »Dotkněte se mě... Duch přece nemá tělo, ani kosti. Dotkněte se mě a dejte mi něco k jídlu« (srov. Lk 24,39-42). Logika pozítřka je logikou, k níž patří tělo.“

„Ptáme se, jaké bude nebe – pokračoval papež – a zda tam budeme všichni, ale nechápeme, co nám chce dát pochopit Pavel: logiku pozítřka. A tady – upozornil papež – vychází najevo určitý náš gnosticismus, když si myslíme, že všechno bude duchovní, a když máme strach z těla. Nezapomeňme – dodal – že toto byla první hereze, kterou odsoudil apoštol Jan: »Kdo říká, že Boží Slovo nepřišlo v těle, je z antikrista« (srov. 1 Jan 4,3).

„Máme strach přijmout a vyvodit poslední důsledky z těla Kristova. Snadnější je spiritualistická zbožnost, stínová zbožnost. Vstoupit do logiky Kristova těla je obtížné. A to je logika pozítřka. Vstaneme z mrtvých jako vstal Kristus, se svým tělem.“

„První křesťané se ptali, jak vstal Ježíš z mrtvých – pokračoval papež a poznamenal, že „víra ve vzkříšení těla je nejhlubším kořenem skutků milosrdenství, protože skýtá kontinuitu. Na druhé straně svatý Pavel zdůrazňuje, že všichni budeme proměněni, naše tělo a naše těla budou proměněna,“ řekl dále papež a znovu zmínil, že „Pán po vzkříšení chtěl, aby se Jej učedníci dotkli a jedli s ním. A toto je logika pozítřka, kterou obtížně chápeme a s obtížemi si ji osvojujeme.“

„Je znamením zralosti chápat správně logiku minulého, je znamením zralosti pohybovat se v logice přítomného, včerejška a dneška. Znamením zralosti je také rozvážnost při nazírání logiky zítřka, budoucnosti. Je však zapotřebí velké milosti Ducha svatého pro pochopení této logiky pozítřka, po proměnění, kdy přijde Pán a všechny nás proměněné vezme do oblak, abychom navždy zůstali s Ním. Prosme Pána o milost této víry.“